Polder.blad

april 2023

natuurpunt Hobokense Polder

Algemene info

Lidmaatschap Natuurpunt: 38 euro per jaar te storten op onze rekening. Dit bedrag omvat het lidmaatschap voor het hele gezin. Als lid van Natuurpunt Hobokense Polder ontvangt men het algemeen verenigingsmagazine Natuur.blad en ons afdelingstijdschrift Polderblad.

Abonnementen: Natuurpuntleden kunnen zich via onze website abonneren op verschillende natuurstudietijdschriften: **Natuur.focus, Natuur.oriolus en Zoogdier**.

Abonnement op het tijdschrift Polderblad van Natuurpunt Hobokense Polder: voor leden van andere afdelingen door storting van 10 euro op onze rekening.

Verzekering: ieder Natuurpuntlid is verzekerd inzake burgerlijke aansprakelijkheid bij deelname aan de Natuurpuntactiviteiten. Niet-leden gaan mee op eigen verantwoordelijkheid.

Alle **betalingen** dienen te gebeuren op volgende rekening:
BE81 5230 8065 0424 van Natuurpunt Hobokense Polder. Op uw betalingen steeds reden van betaling en uw naam vermelden a.u.b.

*Fiscaal aftrekbare **giften** (min. 40 euro) dienen rechtstreeks gestort te worden op rekening BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt vzw, Michiel Coxiestraat 11 2800 Mechelen met vermelding "*7742 Reservaatfonds Hobokense Polder*".*

Contactpersonen

Voorzitter:
Danny Jonckheere, 03 828 64 03 - 0478 33 24 27

Conservator Hobokense Polder:
conservator@hobokensepolder.be
Wim Mertens, 03 216 93 62
0499 58 99 16

Redactie en lay out Polderblad:
tijdschrift@hobokensepolder.be
Ria Thys en Luk Smets, 0476 33 79 36

Geleide wandelingen:
wandelingen@hobokensepolder.be
Annie Van Zwieten, 03 828 37 60

Ledenadministratie, penningmeester en webmaster:
leden@hobokensepolder.be - webmaster@hobokensepolder.be
Luk Smets, 0477 66 94 32

Ardea-Vogelwerkgroep:
ardea@hobokensepolder.be
Eddie Schild, 0498 73 60 77

Natuurbeheer:
Runderen: André Van Langenhove, 03 288 00 81, andre.van.langenhove@telenet.be

Hobokense Polder:
Wim Mertens, 03 216 93 62 - 0499 58 99 16

Tarzanboskes:
Danny Jonckheere, 0478 33 24 27 - jonckheeredesmedt@gmail.com

Goudklompjes: Peter Van Elsacker, 0486 82 27 92 - peter.vanelsacker@skynet.be

Info natuurbeheer scholen: Diane De Clercq, diane.de.clercq@skynet.be, 0486 07 39 87

Volg ons op Facebook

Website: www.hobokensepolder.be

De **Polderwandelingen** worden verzorgd door onze natuurgidsen van Natuurpunt Hobokense Polder.
Een wandeling in de Hobokense Polder aanvragen? Hoe doe je dat?
Ieder die het wenst, ook scholen en verenigingen, kunnen een wandeling met natuurgids aanvragen bij Annie Van Zwieten. Contactgegevens: zie hoger.

Polderflits: Van tijd tot tijd brengen we onze leden via e-mail op de hoogte van dringende berichten, die via ons tijdschrift niet tijdig kunnen meegedeeld worden of als herinnering. Wenst u zulke berichten te ontvangen, geef dan uw emailadres door aan flits@hobokensepolder.be

Een dier in nood gevonden?

Probeer in geen geval het dier zelf te verzorgen, dus ook niet voederen of laten drinken. Plaats het dier in een goed geventileerde donkere doos en breng het naar het VOC.

Het VOC is elke dag open tussen 9 u en 17 u (ook weekend). Buiten deze uren: laat het slachtoffer achter in het daarvoor voorziene huisje voor het opvangcentrum.

VOC Brasschaat-Kapellen - Holleweg 43, 2950 Kapellen - 03 376 45 15 - voc.brasschaat-kapellen@vogelbescherming.be

VOC
Brasschaat-Kapellen
Opvangcentrum voor Vogels en Wilde dieren

De lente is in het land
Foto: Luc Van Schoor

Inhoudstafel

Colofon	2
Voorwoord	3
Kalender	4
Expeditie Natuurpunt	11
Onze sponsors	12
Algemene vergadering	13
Goudklompjeswerking	14
Hobokens Wild	16
Vogelwaarnemingen	17
Ardea aan het woord	20
Voor kinderen en hun gezin	21
Paddenoverzet 2023	21
Antwerpse ledenwerfcampagne	22
Wedstrijd: Bloemen	23
Activiteitenkalender	24

Met dank aan de fotografen.

Voorkaft: Baardman - wijfje
Foto: Guy Borremans
Achterkaft: Klaproos
Foto: Danielle Van Nieuwenhuyse

MCA - Is geen nieuws goed nieuws ?

Sinds midden 2022 is er weinig nieuws over onze strijd tegen de dreigende hoogbouw op de oude BP-site omringd door de Hobokense Polder.

In juni dienden we een vernietigingsverzoek in bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen tegen de vergunning toegekend door het provinciebestuur aan Reslea om de beoogde Maritieme Campus te bouwen. Die vergunning kwam er nadat wij in beroep gingen tegen de vergunning die de stad Antwerpen had verleend.

Eind juli verraste het kabinet van Schepen De Ridder ons echter met een persbericht, waarin de stad aangaf dat ze door voortschrijdend inzicht tot de bevinding kwam, dat de inplantingsplaats van de Maritieme Campus toch beter verder van de Hobokense Polder zou liggen. Een terrein tussen Schelde en Blue Gate tegen de ring aan werd naar voor geschoven. De oude BP-site zou dan ingericht kunnen worden voor logistiek stadsgebruik zoals stadsmagazijnen en garage en herstelplaats voor vrachtwagens, mogelijk zelfs een tramstelplaats.

In oktober werden we uitgenodigd voor een gesprek met de stadsbouwmeester. Daar werd gepolst naar onze gevoelens bij allerlei mogelijke stadsinvullingen. Uiteraard deelden we onze voorkeur mee, dat incorporeren als natuurgebied in de Hobokense Polder veruit onze voorkeur geniet. Anderzijds weten we dat de bestemmingsplannen van deze zone dit niet toelaten. De stad gaf ook aan duidelijk nood te hebben aan deze zone. Tegen bestemmingen die geen hoogbouw vergen en geen grote problemen veroorzaken inzake lawaai-, reuk- en lichthinder, zullen we ons waarschijnlijk niet verzetten. Zeker niet als daardoor de dreigende hoogbouw kan afgewend worden.

De stad had de hoop uitgesproken tegen het najaar te zullen landen met zowel de nieuwe inplantingskeuze voor MCA als de andere invulling van de BP-site. Daarom hebben we vorige week geïnformeerd naar de stand van zaken. We kregen enkel als antwoord dat het onderzoek nog steeds lopende is en we geen info krijgen voor dit afgerond is.

We blijven met een onzekere situatie zitten. We merken geen initiatief op het terrein om de bouwwerken te starten. We hebben goede hoop op een aanvaardbare invulling van de BP-site en dus verhuis van de MCA-inplanting. Maar de door de provincie verstrekte vergunning is uitvoerbaar. Zolang Reslea hier niet officieel afstand van doet of de provincie deze niet intrekt, zien wij ons verplicht de procedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen zijn beloop te laten gaan. Het blijft dus afwachten.
Op 13 april heeft de zitting plaats. Op de uitspraak zal het nog wat langer wachten zijn.

Via onze website houden we je permanent op de hoogte: www.hobokensepolder.be/Groenpoort/mca.html

Luk Smets

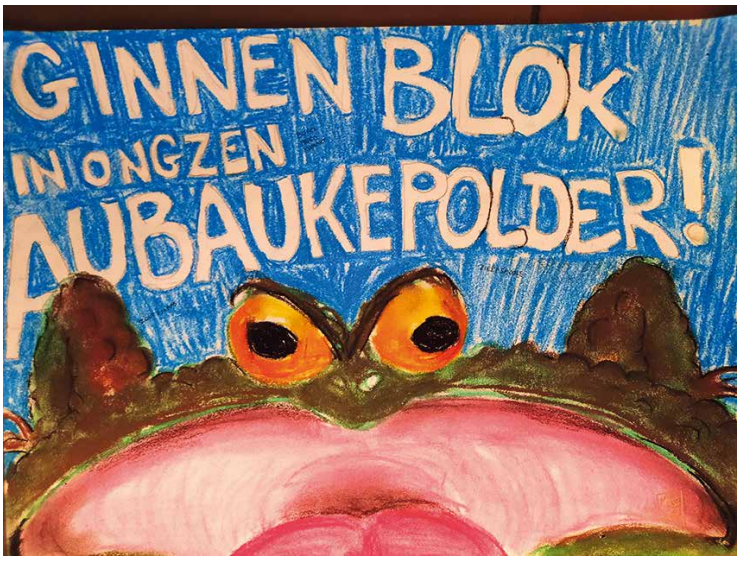

Tekening van een deelnemer aan protestbetoging op 6 maart 2022

Kostendelend vervoer (10 cent/km wordt op de afspraakplaats georganiseerd)

Kindvriendelijke tocht

Voor deze activiteiten dient ingeschreven te worden

Weekenden vanaf einde maart tot 23 april

Lentetrektellingen op de Scheldedijk

Leiding: Luc Van Schoor, Maarten Mortier, Walter De Weger

Op de Scheldedijk in de Hobokense Polder kan je 2 maal per jaar de migratie van vogels bewonderen. In de herfst gaan onze broedvogels op de wieken om in het zuiden de winter door te brengen. Maar in de lente komen ze massaal terug om hier in onze contreien aan gezinsuitbreiding te doen. De meeste van hen hebben er een gevaarlijke reis van enkele duizenden kilometers opzitten. En ze moeten dan direct hier aan de slag om hun territorium te verdedigen en nest te bouwen, om aan een hopelijk succesvol broedseizoen te beginnen.

Op verschillende trektelposten wordt deze vogeltrek, van zangvogels, waadvogels, eenden en niet te vergeten roofvogels, geobserveerd en in kaart gebracht door de tellers. Onze Vogelwerkgroep ARDEA organiseert voor de 18e keer deze lentetrektellingen op de Scheldedijk in de Hobokense Polder.

Naargelang de windrichting, kunnen ook meer zeldzamere exemplaren zoals visarend, rode en zwarte wouw, havik, lepelaars en grote en kleine zilverreiger passeren.

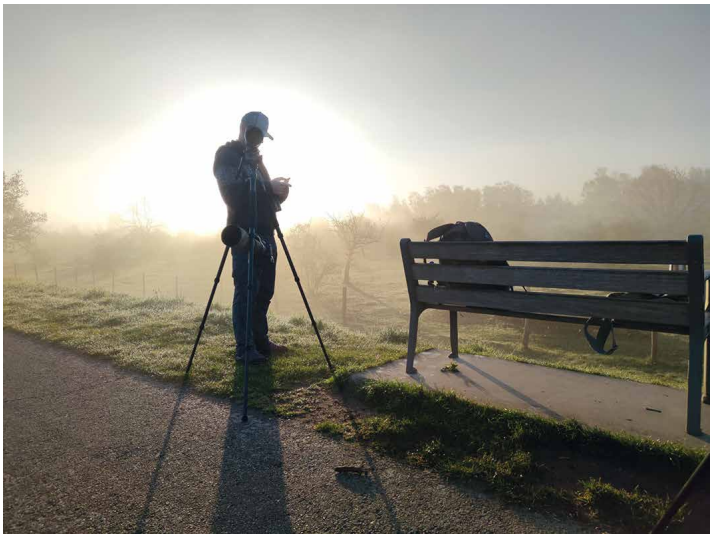

Als afwisseling gebeurt het wel eens dat op de Schelde een zeehond voor animo zorgt. En Pedro de geelkopcaracara zal ook wel af en toe op het toneel verschijnen.

Al de verzamelde gegevens van de trektelposten samen geven de beleidsmakers en wetenschappers een duidelijker beeld van hoe het gesteld is met ons milieu en klimaat.

Praktisch:
We zijn dit jaar begonnen op zaterdag 25 maart om 8 u en tellen ieder weekend tot 23 april. Hou wel het blog van ARDEA in het oog, want bij slecht weer gaat de trektelling niet door.

Iedereen, kenners, beginners en geïnteresseerden zijn steeds van harte welkom. Tijdens deze dagen komen we dikwijls ogen te kort.

Zaterdag 1 april om 15 u

Blauwe reigertelling Schoonselhof-Antwerpen

Coördinatie: Luc Van Schoor: 0494 33 63 09 - Danny Jonckheere: 0478 33 24 27

Vandaag tellen we voor het 9de jaar de reigerkolonies in het Schoonselhof. Ook dit jaar gaan we behoedzaam en voorzichtig één keertje de reigerkolonie binnen om zo de evolutie in kaart te brengen. Deze vogels nestelen graag in de grove dennen, maar er zijn ook een paar nesten in een wilde kastanje.
We telden vorig jaar 41 broedparen, wat voor de kolonie een gemiddeld aantal is. Hiernaast een klein overzichtje van de voorbije jaren.

Ben jij ook benieuwd hoe het dit jaar gesteld is met de blauwe reigers?

Blauwe reiger met prooi - Foto: Walter De Weger

Opgelet: bij slecht weer wordt de datum verschoven.
Maar alle deelnemers worden wel op de hoogte gebracht, moest dit gebeuren.

Praktisch:
Inschrijven via ardea@hobokensepolder.be (met vermelding "Blauwe reigertelling", uw naam, aantal personen, gsm nummer en emailadres) Plaatsen zijn beperkt !!!

Afspraak: Hoek van de Legerstraat met Koornbloemstraat aan de poort van het Schoonselhof Start om 15 u en einde voorzien rond 17.30 u.
Meebrengen: Verrekijker, fototoestel, petje en kledij die vuil mag worden voor de … die uit de lucht kan komen vallen. Honden zijn niet toegelaten op onze excursies

jaar	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
broedparen	3737	38	47	47	45/46	59	36	41

Zaterdag 1 april vanaf 21 u

Party for nature – Hoboken goes Wild

Organisatie: Expeditieteam Hobokens Wild

Trek die dansschoenen aan en laat je gaan op toffe 70, 80 en 90 muziek. Of kom gezellig iets drinken. De opbrengst komt ten goede aan de Hobokense Polder, waarvoor het Expeditieteam hun ferme prestatie levert op 24 en 25 juni.

Praktisch:
Welkom in Jeugdhuis JOH, Oudestraat 81 Hoboken vanaf 21 u
Inkom: 2,50 euro

Zondag 9 april om 9.30 u

Natuurbeheer in de Blikvelden

Leiding: Raf Van der Veken – vrijwilligers@hobokensepolder.be

Een korte greep uit de uit te voeren werken: zwerfvuil rapen, het wandelpad onderhouden, ...

Praktisch:
Afspraak om 9.30 u aan einde van de Frieslandstraat door de poort van de Blikfabriek, aan het gele poortje. Einde is voorzien omstreeks 13 u.
Te voorzien: werkkledij die tegen een stootje kan, stevig schoeisel, handschoenen.
Graag op voorhand bericht, als je komt.

Donderdag 20 april om 20 u

Bestuursvergadering in CC Moretus

Open vergadering: dus iedereen welkom!

Zondag 23 april om 6.45 u

Vroegochtendwandeling in de polders van Kruibeke en Rupelmonde

Gidsen: Peter en Marc Hofman

Tijdens deze lente-uitstap gaan we vogels waarnemen in het grootste overstromingsgebied van Vlaanderen. Het gebied van 600 hectare natuur is nog in volle ontwikkeling, maar heeft zich op korte tijd getransformeerd tot een topgebied voor vele vogelsoorten.

Ook aan zoogdieren is het gebied rijk: naast de vos en talrijke reeën komt de bever er voor en er werden zelfs al een paar keer otters waargenomen. Op dit moment zijn de vogels erg actief om voor nageslacht te zorgen. De meeste zomergasten zijn terug, maar ook late trekvogels zijn nog mogelijk.

Kom mee genieten van de blauwborst, nachtegaal, koekoek en veel andere soorten.

We wandelen langs de Scheldedijk waar we een mooi zicht hebben op de wetlands, de imposante Schelde en de brede slikplaten aan de in- en uitwateringssluizen.

Praktisch:
Om 6.45 u vertrekken we vanaf de parking aan de Boomsesteenweg 335, Wilrijk (ter hoogte van 't Spant) en rijden indien mogelijk kostendelend (0,1 euro/km).

Afspraak uiterlijk om 7.10 u aan de veersteiger Callebeek. Parkeren kan in de Scheldestraat of Callebeekstraat te Hemiksem. De veerboot vertrekt stipt om 7.15 u.

Met de veerboot van 12.10 u of van 13 u steken we terug de Schelde over, waarna we afsluiten.

Inschrijven via ardea@hobokensepolder.be (met vermelding van welke activiteit, uw naam, aantal personen, gsm nummer en emailadres) en waar je zal aansluiten!
Meebrengen: Stevige wandelschoenen, kledij volgens het weerbericht, verrekijker, telescoop, drank en versnapering.
Toiletgelegenheid op de overzet!

Honden zijn niet toegelaten op onze excursies.

Zingende blauwborst - Foto: Walter De Weger

Zaterdag 29 april om 6 u

Vroegochtendwandeling en aansluitend openluchtontbijt

Gidsen: Danny, Jonckheere, Marnix Lefranc en Wim Mertens
Catering: Sylvia Van den Broeck, Annie Van Zwieten, Ria Thys
(inschrijven nodig!)

Vroeg uit de veren om een onvergetelijke ervaring op te doen: de eerste vroege vogels die beginnen te fluiten. Zijn er al een paar voorjaarssoorten in de Polder aanwezig? Wie weet wat horen we dit jaar allemaal. Kom de natuur op een andere manier beleven, want het loont telkens de moeite. Ook al vele jaren koppelen we er een gezellig ontbijt aan vast.

Praktisch:
Afspraak om 6 u aan de ingang op de Schroeilaan tegenover het station Hoboken Polder. Zeker laarzen en verrekijker meebrengen.

Einde wandeling ca 9 u, om te smullen van een uitgebreid en verzorgd ontbijt. Einde ontbijt voorzien om 10 u.

Inschrijven voor het ontbijt is noodzakelijk en dit ten laatste op 24 april bij Ria Thys - 0476 33 79 36 - ria.thys@telenet.be

Voor het ontbijt betaal je 6 euro per persoon en 3 euro voor kinderen tussen de 4 en de 14 jaar. Storten op volgend nummer BE81 5230 8065 0424 van Natuurpunt Hobokense Polder met als vermelding "Ontbijt Hobokense Polder" en het aantal personen

Sylvia, onze ontbijtdame! - Foto: Ria Thys

Zondag 30 april om 8 u

Slow Excursie Doelpolders

Gids/leiding: Katrien Doggen / Eddie Schild
ardea@hobokensepolder.be - (dag zelf 0498 73 60 77)

Vandaag trekken we naar de Hedwige- en Prosperpolder.

De Hedwigepolder is nu natuurreservaat geworden. Dit ging niet zonder slag of stoot omdat de boeren deze vruchtbare grond wilden behouden. De boeren zijn onteigend en hebben andere landbouwgrond ter beschikking gekregen.
De Hedwigepolder is ontpolderd ter compensatie voor de uitdieping van de Schelde ten voordele van de Antwerpse haven waardoor grotere schepen met een grotere diepgang binnen kunnen varen. Na enkele jaren van afgraven en herinrichten is eind oktober 2022 de Hedwigepolder onder water gezet. Meteen na het onder water zetten kon je al verschillende soorten vogels op en rond het ondergezette deel bewonderen.
Bruine en blauwe kiekendief voelen zich daar thuis, maar ook heel wat zangvogels en steltlopers zullen we te zien krijgen. Verschillende soorten ganzen strijken er neer om te rusten.

ARDEA

Praktisch:
We vertrekken om 8 u op de parking onder de brug van de A12 ter hoogte van 't Spant, Boomsesteenweg 335 Wilrijk en rijden samen: kostendelend vervoer om de natuur te sparen: 0,1 euro/km.

Ter plaatse maken we een rustige wandeling van circa 8.5 km. We stoppen regelmatig om de vogels te observeren. Tegen de middag kunnen we onze boterhammen opeten bij het Polder-Mas, waar we soep en drank aangebo-

den krijgen (tegen vrije bijdrage) van onze gids Katrien Doggen. Naargelang hoever we zijn gevorderd, trekken we met de wagen richting Verdronken Land van Saeftinge en zien wat we tegen komen. Einde ter plaatse rond 16 u.

Inschrijven via ardea@hobokense-polder.be met vermelding van "Doelpolder", uw naam, aantal personen, gsmnummer en emailadres
Meebrengen: Wandelschoenen, verrekijker, telescoop, kledij volgens het weerbericht (open gebied dus mogelijk veel wind), picknick en drank en een centje voor de soep.
Honden zijn niet toegelaten op onze excursies

Bruine kiekendief - Foto: Guy Borremans

Zaterdag 13 mei om 10 u

Avontuurlijke beleefwandeling voor kinderen in de Hobokense Polder

Leiding: Lisette Bastiaens

Tussen 6 en 14 mei organiseert Natuurpunt in Vlaanderen natuuractiviteiten voor kinderen en gezinnen.

Natuurpunt Hobokense Polder doet mee aan deze Wilde Snuitdagen. Kinderen van 5 tot 12 jaar en hun ouders/grootouders zijn van harte welkom. We maken een avontuurlijke beleefwandeling met leerrijke en spannende doe-activiteiten met maximaal 15 kinderen in ons mooie natuurgebied.

Praktisch:
We starten aan de ingang van de Hobokense Polder in de Schroeilaan tegenover het station van Hoboken om 10 u. We eindigen ook daar om 12 u.
Het avontuur is gratis!
Graag **op voorhand inschrijven** met vermelding van naam en leeftijd van het kind/kinderen bij Lisette Bastiaens: lisette.bastiaens@hotmail.be of gsm: 0485 32 46 11

Zondag 14 mei om 9 u

Fietstocht Zenne - Dijle - Nete

Gids: Wim Mertens

De Rupel ontstaat waar Nete en Dijle samenstromen. Vlakbij mondt de Zenne uit in de Dijle en takt ook de Leuvense vaart aan. Tal van waterrijke gebieden langs deze rivieren vormen een aantrekkingspool voor watervogels. Maar dit knooppunt van waterwegen vormt bij extreem weer ook een overstromingsrisico. Om de steden Mechelen en Lier te vrijwaren van wateroverlast legt de Vlaamse overheid hier extra overstromingsgebieden aan. Het Sigmaplan geeft de rivieren, die hier nog onder getij-invloed staan, opnieuw meer ruimte. Binnen deze ruimte krijgt ook nieuwe natte natuur een plaats. Nog meer watervogels dus en die gaan we zoeken. We bezoeken de nieuwe getijdengebieden Zennegat en Grote Vijver in Mechelen, fietsen langs de waterwingebieden naast de Nete naar het nieuwe moerasgebied in de Polder van Lier. Indien er nog tijd is, bezoeken we tenslotte nog even de vijvers van Anderstad. Enkele teasers: baardmannetje en snor

Baardmannetje - Foto: Kathy Delange

broeden reeds enkele jaren in het Zennegat, woudaap en zomertaling kon je vorig jaar terugvinden in de Polder van Lier.

Praktisch:
We komen samen om 9 u op de parking van restaurant "Drie Rivieren" in Rumst (Vissersstraat 91, 2840 Rumst).

We eindigen rond 16 u in Lier of 16.30 u in Rumst. We fietsen ca. 25 km (+ 15 km indien terug naar Rumst).

Inschrijven via ardea@hobokensepolder.be (met vermelding "Fietstocht Zenne", uw naam, aantal personen, gsm nummer en emailadres)
Meebrengen: fiets in goede staat, plakgerief, fietsslot, verrekijker, camera, lunchpakket, goeie benen of batterij.

Zondag 14 mei om 14 u

Gegidste wandeling met natuurcafé

Organisatie: Expeditieteam Hobokens Wild

Vandaag wandelen we voor een goed doel: het natuurgebied Hobokense Polder.
Je hebt de keuze uit:

- **Erfgoedwandeling**: Benieuwd naar de historiek van de Hobokense Polder?
- **Kruidenwandeling:** Welke kruiden en eetbare planten groeien er in onze natuur en welke kruiden zitten er in het Hobokens Wild-bier?
- **Klimaatwandeling:** Welke impact heeft de klimaatverandering op onze lokale natuur?

Na de wandeling kan je nog iets drinken in het popup natuurcafé.

Praktisch:
We starten de wandelingen rechts van United Caps, Schroeilaan 15, 2660 Hoboken
De wandeling duurt ca 2 u.

Inschrijven via www.expeditiehobokenswild.be of mailtje naar expeditie@hobokensepolder.be

Volwassenen: 10 € (consumptie inbegrepen)
Kinderen tot 16 jaar: 4 € (consumptie inbegrepen)

Wandelen met Raf in de Polder - Foto: Ben Van Oeteren

Donderdag 25 mei om 20 u

Bewegingsvergadering in CC Moretus

Open vergadering: dus iedereen welkom!

Zaterdag 27 mei om 8 u

Orchideeënuitstap naar Sint-Pietersberg

Gidsen: Patrick Mannens en Marnix Lefranc

Na de kennismaking met de Europese orchideeën tijdens de info-avond van maart, trekken we vandaag naar de kalkrijke Sint-Pietersberg, een walhalla voor orchideeënliefhebbers. Daar verkennen we de wijde omgeving. Was je er niet bij in maart, dan ben je uiteraard ook van harte welkom.

Praktisch:

- **Inschrijven noodzakelijk** - ten laatste 24 mei - via mail bij marnix.lefranc@telenet.be. Vermelden of je graag meerijdt of eventueel wilt chauffeuren. We raden ten stelligste het carpoolen aan!
- Deelnemers: maximaal 20 personen
- Vertrek parking United Caps, Schroeilaan 15 Hoboken om 8 u.
- **Kostendelend samen rijden aan 0,1 euro/km p/p**. Reken op ca 250 km, dus ca 25 euro p/p, te betalen aan de chauffeur. We rijden bij voorkeur met 4 personen per wagen.
- Een eerste stop is voorzien op de Parking Intermarché: Via E313 afrit 33 (GPS Rue de l' Etat 42, 4690 Bassenge.)
- Vertrek van daaruit 9.20 u
- Ter plaatse verdere info qua volgende stops.

Poppenorchis - Foto: Luk Smets

- 's Middags picknick nuttigen in het veld. Altijd in de buurt van de auto's.
- Meebrengen:
  Picknick en voldoende drank.
  Voorzie goede stapschoenen. We wandelen vaak op hellingen!
  Op de eerste stop is een fluohesje absoluut noodzakelijk!
  Regenkledij indien slecht weer. Er is weinig schuilmogelijkheid.
  Zonnecrème indien zonnig weer.
  In de mergelstreek versterkt de bodem de kracht van de zon.
- Einde: Voorzien rond 16.30 u ter plekke
- Kosten: De wandeling is gratis, maar vervoer te betalen aan chauffeur.
- Gedragscode:
  Het dragen van een fluohesje is zeker op de eerste plek absoluut noodzakelijk. Het is op een wegberm, waar vaak wordt gewandeld en waar we voldoende hoog blijven. Politie eist daar het dragen van hesjes! Op latere plekken is dit niet meer van toepassing.
  Bij het betreden van terreinen, zo veel mogelijk op de paden blijven om vertrappelen van planten te voorkomen.

Hommelorchis - Foto: Luk Smets

Zondag 4 juni om 7.30 u

Vogels kijken in overstromingsgebieden van de Schelde

Gids/leiding: Wim Roelant - roelantwim@gmail.com - 0477 34 07 21

ARDEA

In het kader van het reeds alom bekende Sigmaplan, ijvert men ervoor om langsheen de ganse Schelde overstromingsgebieden te creëren, zodat bij hoge waterstanden deze het debiet en waterpeil van deze rivier binnen de perken houden. Dit betekent dat er binnendijks deels land teruggegeven wordt aan de rivier, wat er doorgaans op neerkomt dat bij vloed het water binnengelaten wordt. Dit soort getijdengebieden creëren natuurlijk interessante broed-, pleister- en foerageerplekken voor tal van weide- en watervogels. Vandaag bezoeken we enkele van deze gebieden in de regio Dendermonde en Hamme. Wie regelmatig eens kijkt op www.waarnemingen.be heeft mogelijk al gemerkt dat gebieden als Vlassenbroek en Grote Wal vaak leuke waarnemingen opleveren. Vermits we begin juni volop in het broedseizoen zitten, kunnen we ons wel aan de nodige gevederde activiteit verwachten. Mocht er nog tijd zijn en het de kans op extra leuke waarnemingen oplevert, dan brengen we aansluitend nog een bezoekje aan het Molsbroek in Lokeren.

Witgat - Foto: Eddie Schild

Praktisch:
Inschrijven via ardea@hobokense-polder.be (met vermelding van welke activiteit, uw naam, aantal personen, gsm nummer en emailadres)

Afspraak om 7.30 u aan 't Spant in Wilrijk aan de Boomsesteenweg 335, einde ter plaatse voorzien rond 17 u. Kostendelend samenrijden aan 0,1 euro/km

Meebrengen: verrekijker en telescoop (indien de gelukkige bezitter), picknick en drank alsook wandelschoenen of laarzen (afhankelijk van het weer).

Honden zijn niet toegelaten op onze excursies.

Zondag 4 juni vanaf 18 u

Paella-avond – Ten voordele van Expeditieteam Hobokens Wild

Na het grote succes van vorig jaar herhalen we ons Paellafestijn.
Keuze uit afhalen of ter plaatse eten: kinderportie, veggie of een traditionele paella.
Niet te missen ! Olé!!!

Praktisch:
Inschrijven via www.expeditiehobokenswild.be of mailtje naar expeditie@hobokensepolder.be
De prijzen vind je terug op bovenstaande website.

Het eetfestijn gaat door in **Jeugdhuis JOH, Oudestraat 81** in Hoboken

Donderdag 15 juni om 20 u

Bestuursvergadering in CC Moretus

Open vergadering: dus iedereen welkom!

Zaterdag 17 juni om 9 u

Natuurbeheer in de Hobokense Polder

Leiding: Wim Mertens - 03 216 93 62 – 0499 58 99 16 – wim.a.mertens@proximus.be

Na het broedseizoen (een periode van rust wat betreft beheerwerken) is er nu werk in overvloed. Wil je in de natuur samen met anderen de handen uit de mouwen steken en daarmee zorgen voor een gezonde leefomgeving? Kom dan bij de weekendvrijwilligersploeg van de Hobokense Polder.

Praktisch:
Afspraak om 9 u aan de containers achter United Caps, Schroeilaan Hoboken.
Geef een seintje aan Wim, als je komt.
Einde omstreeks 13 u.

Zondag 18 juni om 9.30 u

Zwerfvuilactie in de Hobokense Polder

Leiding: Luk Smets - 0477 66 94 32 – luk.smets@telenet.be

Nog even en de zomervakantie begint. Steeds een drukke periode voor de Hobokense Polder. Dus zorgen we nog eens voor een proper natuurgebied. We hebben wel onze Goudklompjes en verschillende ijverige wandelaars die geregeld zwerfvuil ruimen, maar we ervaren – jammer genoeg – dat het geen kwaad kan om 1 x per kwartaal een extra opruimactie te doen in en rond de Hobokense Polder.

Praktisch:
Afspraak om 9.30 u achteraan op de parking van United Caps, Schroeilaan 15.
Wij zorgen voor vuilzakken en grijpstokken.
Meebrengen: werkhandschoenen, gesloten schoeisel (of laarzen).Einde voorzien omstreeks 11.30 u
Graag op voorhand melden aan Luk, als je komt.

Enkele helpers van Verzekeringen Van Breda - Foto: Ria Thys

Vrijdag 23 juni om 22 u

Natuur in de duisternis: Glimwormenwandeling in de Hobokense Polder

Gids en info: Danny Jonckheere - 0478 33 24 27

We gaan nog eens glimwormen zoeken in de Hobokense Polder. Onze vorige geleide wandeling is immers al van 2015 geleden. En ja, de voorbijen jaren zijn we ook wel op zoek geweest.

De glimworm is een fabelachtig diertje. Nog niet zolang geleden zagen we geregeld dwaallichtjes door de bomen dansen. Met hun merkwaardige eigenschap om licht te produceren, gaven ze aanleiding tot tal van verhalen over elfjes, geesten en trollen...

Helaas gaat het niet zo goed met hen en behoren ze binnenkort echt tot de fabeldiertjes. Glimwormpjes danken hun naam aan hun vermogen om licht te produceren. Dat licht maken ze aan in de gespecialiseerde cellen van hun lichtorgaan, waar een bijzondere biochemische reactie plaatsvindt. Tijdens deze reactie wordt energie afgegeven onder de vorm van fotonen, licht dus. Vooral 's nachts demonstreren glimwormen hun lichtkunsten. Je hebt de grote en de kleine glimworm. De mannetjes van de kleine glimworm staan ook bekend als vuurvliegjes. Een derde slecht gekende soort is de kortschildglimworm.

Volwassen exemplaren van alle drie de soorten kan je vanaf juni vinden en in sommige jaren al van vanaf half mei. Sommigen houden dit zelfs vol

tot midden juli.. De meeste glimmen maar voor een uurtje tussen 22.30 u en 23.30 u. De mannetjes van de kortschildglimworm zijn zelfs overdag actief. Hoe zit het in onze regio: komen ze nog voor of niet? Dat gaan we vanavond onderzoeken.

Praktisch:
Afspraak om 22 u aan de parking station Hobokense Polder. We gaan vandaar een wandeling maken van een dikke twee uur.
Meenemen: een kleine pillamp en een muggenwerend middel.

Expeditie Natuurpunt: De sponsoractiviteiten van Team Hobokens Wild

Ons sterk gemotiveerd team dokterde weer een heleboel activiteiten uit om de sponsorspaarpot voor de Hobokense Polder zo groot mogelijk te maken.

Maar niet alleen “centen in het bakje” krijgen is een doel.

Door deel te nemen aan de activiteiten kan je genieten van onze mooie gebieden in familie-of vriendenverband. Doe de **wandelzoektocht** of leer iets bij tijdens de **themawandelingen**, begeleid door één van onze natuurgidsen.

Je kan de beentjes uitslaan tijdens de **party** met muziek van de jaren 70, 80 en 90.

Je kan lekker smullen van een heerlijke **paella** samen met familie en vrienden en voelt je zo al wat in zuiderse vakantiesfeer.

Je kan meer leren over whisky tijdens één van de **whiskytastings.**
Mac Swa, een fervent whiskyliefhebber, verzorgt 10 whiskytastings (2 per maand).
De avonden in februari en maart zijn al met grandioos succes voorbij en ook de avonden van april zijn reeds volgeboekt.
Maar u kan wel inschrijven voor de sessies van mei en/of juni (snel wezen!). Deze gaan door op 12 en 26 mei, 2 en 16 juni.

Hierbij alles nog eens op een rijtje:

- Zaterdag 1 april: Party for Nature in Jeugdhuis JOH
- Tussen 1 april en 15 juni: Wandelzoektocht met mooie prijzen
- Zondag 14 mei: Themawandelingen en natuurcafé in de Hobokense Polder
- Zondag 4 juni: Paella-avond in Jeugdhuis JOH
- Whiskytastings: 12 en 26 mei - 2 en 16 juni.
- Zaterdag 24 en zondag 25 juni: Het groot Expeditieweekend in Limburg

Lukt het niet om bij een sponsoractiviteit aanwezig te zijn? Je kan ons team ook steunen met een geldelijke bijdrage.

Surf even naar hun teampagina via hun website.
Hier vind je ook alle verdere info: **www.expeditiehobokenswild.be**

Wandelzoektocht
Blikvelden en Hobokense Polder
Van 1 april tot 15 juni

Neem deel aan de kindvriendelijke wandelzoektocht en steun zo het Expeditieteam!!

Vertrek- en aankomstplaats: Blikfabriek, Krugerstraat 232 - Hoboken

Zoek de foto’s en beantwoord de eenvoudige vragen! En je kan met een selfie nog een extra prijs winnen!

Praktisch:
Het deelnameformulier met genummerd antwoordblad kan aangekocht worden (10 euro per bundel) in de **Blikfabriek elke dag van 12 u tot 21 u. Niet op maandag of dinsdag.**

Je kan ook **10 euro storten** op rek. BE81 5230 8065 0424 van Natuurpunt Hobokense Polder met vermelding **“Zoektocht” en je mailadres.** Je zal dan via mail een genummerde PDF toegestuurd krijgen.
Info bij Luk Smets, luk.smets@telenet.be of 0477 66 94 32.

Deelnemen is belangrijker dan winnen, en is in dit geval een sportieve manier om je steun te tonen.
Toch voorzien we enkele leuke prijzen: een bierpakket, een vogelhuisje, een aantal natuurzoekkaarten, …

We wensen je een aangename en kleurrijke lentetocht toe!

Luk en Ria

Expeditie Natuurpunt doorheen de jaren
Alle gegevens op een rijtje!

- **2017:** Ons deelnemend wandelteam heette toen nog **Team Nello en Patrasche** en bestond uit: Wim, Raf, Marnix en Koen met Luk als coach. Zij konden 9.085 euro euro bij elkaar verzamelen en eindigden zo op de 1ste plaats van de ca 60 deelnemende teams. Ook een ander team nam deel ten voordele van Hobokense Polder: het fietsteam **Bobo** (4.840 euro)
  Totaalopbrengst 2017: 13.925 euro
- **2018:** Hetzelfde team, maar aangevuld met Lieve (op dag 1), stapte en roeide in totaal 70 km. Het **Team Hoofd boven Water** met Imke Vanderlinden en haar ploeg stapte twee dagen in de kano.
  Totaalopbrengst 2018: 9.914 euro
- **2019:** Geen deelname
- **2020:** Corona werd een spelbreker. De voorbereidingen werden genomen, maar de teams konden enkel als aparte teams stappen, indien ze dit wensten. Ons **Team Starry, Starry Night** met Lut, Wim, Mark en Katrien (4 mensen uit de zorgsector) zette door en stapte een zelfgekozen route in Vlaams-Brabant. Chapeau! Met een kleine afvaardiging verwelkomden we hen op het einde van hun tweedaagse met een hapje en drankje.
  Opbrengst 2020: 2.583 euro
- **2021:** Raf trommelde zijn vrienden Denis, Roel en Calle op. Zij kozen als teamnaam: **Team Hobokens Wild**. Hoe kon het ook anders!!!!
  In de maanden vooraf werd er flink geoefend en werden er meerdere sponsoractiviteiten ontwikkeld. Zij verzamelden 8.599 euro.
  Een tweede team **BLO For nature** sprong twee dagen de fiets op. Dit leverde hen 2.448 euro op.
  Totaalopbrengst 2021: 11.047 euro
- **2022:** Hetzelfde **Team Hobokens Wild** met dezelfde enthousiaste drive bereidde zich weer op een ludieke wijze voor om de sponsorspaarpot te vergroten. En met succes.

Een tweede team **De gulzige vleeskeuring** stapte eveneens voor onze afdeling. De correcte opbrengst is nog niet gekend, maar zou ergens rond de 10.000 euro liggen.
- **2023:** En daar staan ze weer! Team Hobokens Wild in iets andere groepsamenstelling maar met een hoge dosis enthousiasme om ook van dit jaar een topjaar te maken.
  Team Hobokens Wild: wij zijn trots op jullie!

Wat hebben 5 jaren deelname ongeveer opgebracht en wat gebeurde er met het geld?

We schatten dat er toch door de verschillende teams 50.000 euro verzameld is. Dat is een fantastisch bedrag. Het geld staat op ons afdelingsfonds bij Natuurpunt. Maar we kunnen er grote aankopen mee doen, die nodig zijn voor het natuurbeheer. Zo werden een tractor, een maaibalk en ander beheermateriaal aangekocht.

Deze handelaars ondersteunen Natuurpunt Hobokense Polder

Hartelijk dank aan onderstaande handelaars en bedrijven voor de financiële ondersteuning die we van hen krijgen voor de verdere ontwikkeling van ons natuurgebied

Aan Tafel bvba Fried Denayer	Pierre Van den Eedenstraat 47	2660	Hoboken	03 828 53 28
Beenhouwerij Van der Keere	Kapelstraat 39	2660	Hoboken	03 827 53 01
Blauwe Hond NV	Boombekelaan 1/B	2660	Hoboken	03 260 90 70
Brood & Banket bij Marc & Evi Helsen	Krekelstraat 83	2660	Hoboken	03 827 47 04
Broodjeszaak Bagatelle	Steynstraat 36	2660	Hoboken	03 825 47 44
Machineland Eyckerman	Kapelsesteenweg 127	2180	Ekeren	03 646 22 88
Rajo nv, machines voor groenzorg	Zonneke 6	9220	Hamme	052 49 73 12
Tuinaanleg Huylebroeck	Jules Pauwelstraat 50/52	2660	Hoboken	03 830 44 90
United Caps, plastieken dopjes	Schroeilaan 15	2660	Hoboken	03 830 40 00
Uurwerken, juwelen & optiek Annik De Mey	Kioskplaats 81	2660	Hoboken	03 830 21 12
Verzekeringen en beleggingen Alert NV	Kioskplaats 62	2660	Hoboken	03 827 31 50

Terugblik op Algemene Vergadering Natuurpunt Hobokense Polder vzw 11 maart 2023

Onze Natuurpuntafdeling heeft juridisch de vorm van een VZW. Jaarlijks is er een Algemene Vergadering voor de stemgerechtigde leden. Dit jaar konden we die na corona terug combineren met ons **ledenfeest.**

Dit jaar werden we door gewijzigde wetgeving verplicht onze statuten aan te passen. De enige niet wettelijke verplichte aanpassing, waar we dus zelf voor kozen, is de verlenging van het mandaat van onze bestuurders van 2 naar 3 jaar.

Twee bestuursleden namen ontslag: Franz Van Leekwijck en Koen Schelkens. We danken hen oprecht voor hun grote inbreng voor onze afdeling. Maar ze verdwijnen niet van het Natuurpunttoneel. Franzke blijft een gedreven Goud-klomp en Koen blijft zich engageren voor het bierteam en bij zoveel van onze activiteiten.
Er diende zich ook een nieuw bestuurslid aan: Marc Raes. Welkom in onze ploeg, Marc.

Op onze website (www.hobokensepolder.be/vzw/av2023/lav-2023.html) kan je onze hernieuwde statuten terug vinden. Ook vind je daar ons financieel verslag 2022 en de PowerPointpresentaties. Tot slot vind je een muzikale compilatie door Guy Borremans van wildcamerabeelden verzameld door Danny Jonckheere.

Samenstelling van ons bestuur vanaf 11 maart 2023

- Danny Jonckheere, jonckheeredesmedt@gmail.com
- Wim Mertens, wim.a.mertens@proximus.be
- Marc Raes, marc.raes1@telenet.be
- Luk Smets, luk.smets@telenet.be
- Ria Thys, ria.thys@telenet.be
- Raf Van der Veken, rafvdveken@hotmail.com
- Dirk Vandorpe, dirk.vandorpe@telenet.be
- Peter Van Elsacker, peter.vanelsacker@skynet.be
- André Van Langenhove, andre.van.langenhove@telenet.be

Foto's: Luk Smets en Ria Thys

Aan alle medewerkers!

Goudklompjeswerking

Tekst: Peter Van Elsacker - Foto's: Lisette Bastiaens, Danny Jonckheere, Georges Broelinckx, Marc Adriaensens en Peter Van Elsacker

Tijdens de winterperiode nodigen we geen scholen uit en moeten de Goudklompjes het werk alleen klaren. Er is dan minder geschikt werk om met kinderen uit te voeren en de omstandigheden op het veld zijn dan nogal lastig.

In het vorige verslag stond al dat we in de drooggevallen plassen riet maaiden en opschietende boompjes (wilg, zwarte els) verwijderden om dit ecosysteem in goede conditie te houden, waaronder het Rallegat West. In december was het Rallegat Oost aan de beurt, dat is de plas waarop je een zicht hebt vanuit de houten kijkwand IJsvogel. Door het maaien van de vegetatie en het terugdringen van wilgen heb je nu terug een mooi zicht op het open water. Het rietveld nabij de picknickweide werd ook onder handen genomen want dat was alweer enkele jaren geleden.

In de kerstvakantie hebben we even rust gehouden, maar toch, enkelen konden niet blijven stilzitten en hebben gewerkt om de vernieuwde wandelpaden in het populierenbos verder af te werken met boskiezel. Een nieuwe bedekking van deze paden en de constructie van enkele vlonderpaden drong zich op omdat deze er erg modderig bijlagen. Een normale reactie van wandelaars is om dan langs de hogere en drogere randen te stappen, maar daardoor worden de paden veel te breed en wordt de vegetatie erlangs plat gelopen. Nu kan er terug gewoon op de paden zelf gewandeld worden. Op de nieuwe vlonderpaden werd kippendraad vastgespijkerd om uitglijden te voorkomen.

De vroegere Metaalstraat die van de oude spoorweg naar de Naftaweg liep, is afgesloten door een werfhekken van DEME in het kader van de sanering van de Grote Leigracht. Door deze werken zal de doorgang ook daarna niet meer mogelijk zijn. We hebben plannen om een alternatieve wandelweg rond die zone te maken en om daar een rustgebied voor de natuur te creëren. Het werfhekken zal dan vervangen worden door een poort. We hebben alvast links en rechts daarvan draad gespannen en een takkenwal aangelegd om mensen buiten die zone te houden. Daarachter ligt een mooi grasland dat we willen vrijwaren: de welig tierende berkenopslag werd gedeeltelijk weggehaald.

De rasterafsluiting werd grondig gecontroleerd en her en der werden herstellingen gedaan, onder andere aan het vlonderpad en de kraal aan de Aciérie. Er werden nieuwe stukken draadafsluiting geplaatst op diverse "missing links" om mensen buiten beschermd gebied te houden, o.a. aan de poorten aan de Metaalstraat en nabij de kijkhut Roerdomp en het Eikenpad. Aan de ingang van ons reservaat werden de versleten informatieve borden vervangen door nieuwe.

In januari en februari werd er enkele

weken na elkaar gewerkt langs de gracht die achter de Aciérie naar het Groot Rietveld loopt. Het is ontoegankelijk gebied, letterlijk, want we moesten ons eerst een weg banen door de braamstruiken. Die groeien uitbundig in de Hobokense Polder zoals overal in Vlaanderen, het resultaat van de overmatige stikstofneerslag. Dat probleem is de afgelopen tijd uitgebreid in het nieuws gekomen en je kan het in ons reservaat met je eigen ogen vaststellen. Niet dat bramen hier niet thuis horen, maar “trop is te veel en te veel is trop”. In de gracht en op de oever stonden er veel – vaak uit de kluiten gewassen – struiken (vooral wilg) die het water overschaduwden. Die werden zo goed als kon verwijderd om meer licht en dus leven in de gracht te krijgen, maar ook om het aangrenzende rietveld de kans te geven om uit te breiden. Er is daar nog veel werk, maar voorlopig stoppen we ermee om ergens anders klussen uit te voeren, samen met de schoolklassen die terug present zijn.

Natuurpuntbier
Hobokens Wild

Wild bier van Hoboken

Geniet van ons artisanaal gebrouwen bier en steun de prachtige natuur van de Hobokense Polder

Bestel nu uw bierpakket als origineel geschenk of gewoon ... lekker voor uzelf

Verkrijgbaar in 3 wilde biertypes:

fris en vol Blond
(6,5% Alc.)

kruidige Tripel
(8,0% Alc.)

warm winters Amber
(9,2% Alc.)

per soort of mix
in pakket van 6 of 12

Bestel nu via onze webshop: www.hobokensepolder.be/shop

Natuurpunt
Hobokense Polder

Afhaalpunt in Hoboken

Meer info:hobokenswild@hobokensepolder.be

Hobokens Wild wordt geschonken in CC Moretus, de Novonov en Klimzaal Blok.
Het bier kan besteld worden via onze eigen webshop, maar kan ook aangekocht worden bij Talent in de Buurt, Statiestraat 83 Berchem.

Sierlijk bierglas met opdruk van het logo “Hobokens Wild”
Prijs 5 euro

Meer info op
www.hobokensepolder.be/hobokenswild
hobokenswild@hobokensepolder.be

Ook te koop als GESCHENKPAKKET:
5 bierflesjes en 1 glas: 21 euro !!!

Wil je heerlijk Hobokens Wild aankopen?
zie www.hobokensepolder.be/shop

Vogelwaarnemingen – Regio Zuid Antwerpen

november - december 2022 - januari 2023

Luc Van Schoor

Gedurende deze winterperiode werden er in totaal 5180 vogelwaarnemingen ingevoerd op waarnemingen.be. Hierbij zaten ook de gegevens van de watervogeltellingen en de wintertellingen voor de Vogelatlas Vlaanderen vervat. Bij de 253 waarnemers/sters tikte Danny Jonckheere af op 919 inputs, gevolgd door Pierre Blockx met 665 en nieuweling Marc Jeurissen met 255 ingevoerde waarnemingen.

Op de Ardea website kan je dagelijks de vogelwaarnemingen bekijken via ardea.waarnemingen.be/waarnemingen_all_wg3.php?groep=1

Fuut - Foto: Luc Van Schoor

Soortenbespreking

Bij de 107 waargenomen soorten waren er, naast rode wouw en kraanvogel, geen echte uitschieters.

In dit verslag wordt een selectie van 28 soorten besproken, waarbij de aandacht ook ging naar winterwaarnemingen van enkele zomervogels.

Fuut is als wintergast blijkbaar nog alleen in Fort V – Edegem present. Voor deze uitgesproken viseter zijn de overige watergebieden in de regio blijkbaar minder of niet geschikt als foerageergebied.

De aanwezigheid van **roerdomp**, als schuwe moerasvogel die meestal onzichtbaar blijft in de dichte rietvegetatie, is soms moeilijk vast te stellen. Op 3 januari pleisterde een vogel op het Broekskot – Hobokense Polder (FMe) en van 21 tot 31 januari werd waarschijnlijk dezelfde vogel aan het Rallegat – Hobokense Polder gefilmd door een wildcamera en 2 x opgeschrikt tijdens het plaatsen ervan (DJ).

Een **kleine zilverreiger** pleisterde op 29 januari langs de Kleine Struisbeek – UA Campus 3-Eiken-Wilrijk, en op 31 januari langs Fort VI - Wilrijk (MMi).

Een groepje van 9 **grote zilverreigers** vloog op 10 november zuidwest over omgeving Fort V – Edegem (WVA).

Van **toendra rietgans** lag 1 waarnemer voor: een groep van 45 ex noordwest overvliegend langs Fort VI-Wilrijk op 5 januari (ETi en SEv).

IJsvogel met vis - Foto: Olivier Fuchs

Op 14 januari pleisterde een koppel **grote zaagbek** op de kasteelvijver van het Schoonselhof – Antwerpen (JB).

Smient is een schaarse wintergast in onze regio met op 13 november 1 koppel en op 16 december een wijfje op Fort V – Edegem (WVa en OF).

Van **pijlstaart** werden tot max 14 ex geteld op het bekken van Aquafin – Antwerpen (GBo).

De enige **rode wouw** vloog zuidwest over Hove op 26 november (JDu).

Op 6 en 12 november vloog telkens een wijfje **blauwe kiekendief** over Fort V en omgeving – Edegem (WVa).

Een groepje van 11 **kraanvogels** vloog op 13 november zuidwaarts over de Schelde – Hoboken (JDB).

Tussen 1 en 21 november werden op 4 dagen in totaal 327 overtrekkende **goudplevieren** waargenomen aan Frijthout – Hove (SVB, JCe). En over Fort V e.o. – Edegem met als grootste groep 267 ex op 18 november (WVA).

Een **kemphaan** vloog op 1 november Frijthout - Hove (SVB, JCe) en een **bokje** werd op 17 december opgestoten langs de Kleine Struisbeek – UA Campus 3-Eiken – Wilrijk (WVa).

De forsere **houtsnip** is een vaste wintergast in vochtige bosgebieden met waarnemingen van telkens 1 ex in het

Schoonselhof – Antwerpen (JB), Uilenbos – Hove (MLe), UA Campus 3-Eiken – Wilrijk (JD) in het Bos ten Oosten van Kleine Doornstraat - Wilrijk (WVA), in Hobokense Polder (DJ), overvliegend aan Ring knooppunt Antwerpen-Zuid (MM) en tot 2 ex aan Groenenhoek – Aartselaar (JV).

Een jagende **kerkuil** werd gespot op 18 november aan Domein Klaverblad – Wilrijk (PHo) en op Fort VII – Wilrijk (KM).

De **ijsvogel** was gedurende deze periode zowat op alle watergebieden in onze regio actief: met name langs de grachten van Fort V – Edegem, Fort VI en VII – Wilrijk, Park Van Eeden – Wilrijk, bij Park Romeinse Put – Edegem, Schoonselhof – Antwerpen, en Leopoldlei – Edegem. Hij was echter niet te zien op Fort VIII – Hoboken en kon door het ontbreken van "kleine" vis ook niet in de Hobokense Polder gespot worden.

De **kleine bonte specht** blijft een moeilijk waarneembare soort. Het aantal waarnemingen blijft dan meestal ook beperkt tot enkele bosgebieden. Zo werd deze lilliputter eind november – tot begin januari een enkele keer gespot in Fort V en Hof ter Linden – Edegem (WVa, WS) in Groen Neerland (JVV), in het Uilenbos – Hove (JCe) en in het Schoonselhof – Antwerpen (N). In de Hobokense Polder werden echter sinds september 2022 geen zekere waarnemingen ingevoerd.

Een late **boerenzwaluw** foerageerde op 9 november rond het Middelheim Ziekenhuis – Berchem (JB).

Een wijfje **zwartkop** foerageerde in een tuin nabij Fort V – Edegem (WVA), een man en een wijfje pleisterden in Hove tot zeker 11 december (JDu, SHo), een mannetje pleisterde op 12 januari in de Hollebeekvallei – Hoboken (EHa) en een mannetje zat eind januari op de voedertafel in een privé tuin te Elsdonk – Edegem (HB).

Overwinterende **tjiftjaffen** waren te zien en/of te horen in Frijthout – Hove (JCe) nabij Fort V – Edegem (WVa), Hobokense Polder (DJ, JPo), Aquafin Antwerpen Zuid (LVS, DJ) en nabij Beerschot Stadion – Kiel (Sti).

Vuurgoudhaantjes kwamen als wintergast in klein aantal (1 à 2 ex.) voor op verschillende plaatsen, zoals UA Campus 3-Eiken – Wilrijk (SB, GF, LPa, KO, JD, KHa, JSc, LVN), Centrum en Leopoldslei – Edegem (SB, WVA, WS), Fort VI – Wilrijk (SB, FM, NSi, ETi, SEv, HDR) Kleine Struisbeekvallei - Wilrijk (MMi, JE) Hof ter Linden – Edegem (JCl), Hollebeekvallei – Hoboken (EHa), Polderstad – Hoboken (LVS, DJ), Valaarpark Wilrijk (PLe) Groen Neerland – Wilrijk (RV) Uilenbos Hove (LS) en tot 5 ex in Steytelinckpark – Wilrijk (RV)

Van **appelvink** werden waarnemingen van in totaal 22 ex ingevoerd. Het betrof meestal 1 tot max 3 overvliegende vogels op volgende plaatsen: omgeving Fort V – Edegem (WVA) UA Campus 3-Eiken-Wilrijk (JSc, JE, RG) Fort VI – Wilrijk (RV, SB, ETi) en auditieve waarnemingen: 2 ex op begraafplaats Boechout (JV) en 1 ex op privé voederplaats Leopold III lei – Edegem (WS).

Een roepende **goudvink** werd op 25 november waargenomen nabij centrum Edegem (PBa) en op 13 december nabij Fort V – Edegem (WVA).

De enige 2 kleine **barmsijzen** vlogen op 6 november over Frijthout – Hove (SVB, JCe).

Goudvink - Foto: Guy Borremans

Kleine bonte specht - Foto: Guy Borremans

Exoten

Pedro, de **geelkopkarakara**, ging zijn zoveelste winter in langs de Schelde-oevers en in de Hobokense Polder, waar hij bij de Galloway runderen regelmatig naar teken zocht.

Een mannetje **Carolina-eend** pleisterde gans de periode in het Hof ter Linden-Edegem (CVG, LS, TVR, JDu, KVV, PBa, AVH, GVG) en éénmaal ook op Fort V – Edegem (JLA).

1 tot 4 **mandarijneenden** verbleven in Fort VII en Schoonselhof – Wilrijk (G, SDB, PH, JVV, ES, E, NPTZ)? 1 ex op Fort VI – Wilrijk (ETi, SEv, JVV, HB) 1 of 2 ex in Hof ter Linden en Fort V – Edegem (CVG, OF, T, AVH, LS) en 1 wijfje langs de Kleine Struisbeek en UA Campus 3-Eiken – Wilrijk (WVA, MVd).

Op de slaapplaats in de Volhardingstraat - Kiel Antwerpen werden op 12 november door Vogelwerkgroep Ardea 2097 **halsbandparkieten** geteld (WDW, LVS, ES, EMa).

Waarnemers

AVH	Albert Van Hees
CVG	Chantal Van Gool
DJ	Danny Jonckheere
EHa	E. Haesendonck
EMa	Eva Maeckelberghe
E	Erwin
ES	Eddie Schild
ETi	Elias Tibax
FMe	Filip Meysman
FM	Florian Michielsen
G	Geert
GB	Guy Borremans
GF	Gunter Flipkens
GVG	Geert Van Gassen
HB	Hugo Bender
HDR	Henri De Raedt
JB	Jozef Bafort
JC	Johan Claessens
JCe	Jan Celis
JD	Joppe De Bruyn
JDB	Jan De Bie
JDu	Julien Dua
JE	Joris Elst
JLA	Jean-Louis Abbeloos
JPo	Jonas Pottier
JSc	Jan Scholliers
JV	Jan Vanweynsberghe
JVV	John Van de Voorde
KHa	Kobe Haesendonck
KM	Koen Maes
KO	Karel O
KVV	Koen Van Vooren
Lpa	Laura Pattijn
LS	Louis Schramme
LVN	Lauren Van Nimmen
LVS	Luc Van Schoor
MVd	Matthias VdB
MLe	Marnix Lefranc
MM	Maarten Mortier
MMi	Maja Mielke
Nsi	Natan Sid
NZA	NP Zuidrand Antwerpen
OF	Olivier Fuchs
PBa	Philip Barbaix
PH	Peter Hofman
PLe	Pieter Leblans
RG	Robbe Gils
RV	Robin Vermylen
SB	Stijn Baeten
SDB	Shirley De Blieck
SEv	Silvana Evrard
SHo	Seppe Hosteyn
Sti	Stien
SVB	Steven Van den Bussche
T	Tim
TVR	Tim Van Roosenbroeck
WDW	Walter De Weger
WS	Wim Stappers
WVA	Wouter Van Assche

Ardea aan het woord ...

De Aruw ploeg heeft alle wintercontroles afgewerkt zodat de kasten klaar staan voor de broedperiode. Als het weer wat meezit, hopen we dit jaar goede resultaten te hebben.

De voorbije excursies waren weer een succes, er staan er nog genoeg op de agenda waar je gratis kan aan deelnemen, we verlangen enkel dat je lid bent van Natuurpunt. Er is wel een bijdrage voor wie meerijdt met iemand anders als er een verplaatsing nodig is.

We doen nogmaals een oproep naar de jongere mensen onder ons om zich vrijwillig in te zetten voor de bescherming van vogels. We zoeken nog mensen voor de opvolging van weidevogels, dit is tijdens de broedperiode monitoren waar deze zitten, met de boer in overleg gaan, een stokje zetten waar de nest is zodat de boer de nest kan ontwijken, eventueel de nest even weghalen en nadien terug plaatsen zodat de boer zijn ding kan doen, de eieren tellen en opvolgen hoeveel jongen er uit het ei komen en uiteindelijk uitvliegen. Deze controles zullen 1 x per week zijn en enkel in de broedperiode. De rest van het jaar bent u vrij.

Vogelwerkgroep Ardea heeft gesproken op de Ankona ontmoetingsdag. Daar hebben we de werking van Ardea eens uit de doeken gedaan en hebben we gesproken over ons lokaal project steenuil.

Daarnaast is Vogelwerkgroep Ardea samen met Philippe Smets van de Steenuil werkgroep van Natuurpunt met de Provincie gaan praten om steun te kunnen krijgen voor de steenuil. Dit werd zeer positief onthaald en er zal een mooie som ter beschikking worden gesteld om nestkasten en steenuilvriendelijke drinkbakken voor paarden aan te kopen. Hierin zit een bescherming zodat de steenuil niet kan verdrinken. Dit is natuurlijk voor heel de provincie Antwerpen waar een 10-tal werkgroepen actief zijn waaronder Ardea.
De som zal dan ook door 10 gedeeld moeten worden en we zullen deze som in de vorm van nestkasten krijgen. Momenteel is er overleg met een vakschool of we de kasten daar eventueel kunnen laten maken. Maar hier later meer over.
Dank aan de Provincie Antwerpen voor deze steun!!

Ook met andere projecten zijn we nog steeds bezig achter de schermen, het ene loopt al wat beter en vlotter dan het andere. We hopen op het gezonde verstand van bepaalde bedrijven zodat de vogels toch hun bescherming krijgen die ze nodig hebben, en het geld of prestige bijzaak is.

Zo hebben we al heel wat tijd en moeite gestoken in een project waar weidevogels zitten, dit willen we uitbreiden door veranderingswerken aan het terrein uit te (laten) voeren. We hadden zeer mooie plannen gemaakt om het betrokken gebiedje heraan te kleden.

De eerste gesprekken waren zeer positief tot er plots een kink in de kabel kwam. Om werken te kunnen uitvoeren vroegen ze ons ineens “hoe kunnen we deze vogels weghouden?“ Een ferme kaakslag, bijna een knock-out voor ons, een donderslag bij heldere hemel! Een bekende winkelketen kan zich hier profileren als beschermer of er zelfs hun mascotte van maken, maar momenteel denken ze enkel hoe ze deze vogels kunnen weghouden om bepaalde werken te kunnen uitvoeren en dit dan nog midden in de komende broedperiode! We hopen in de toekomst toch terug positieve gesprekken te kunnen opbouwen zodat we ook voor andere soorten vogels (wat de bedoeling was) iets kunnen opbouwen.

Als de geplande werken toch in de broedperiode doorgaan zijn acties niet uitgesloten. De vogels zullen bij ons steeds op de eerste plaats blijven.

Vogelwerkgroep Ardea info kan je raadplegen via
Website: www.hobokensepolder.be/vwg-ardea/ of via www.zuidrand.be (ga naar Ardea)
Facebook: www.facebook.com/vwgArdea/
Blog: ardea.hobokensepolder.be
Vogelverslagen: www.hobokensepolder.be/vwg-ardea/vogelwaarnemingen.html

Voor Vogelwerkgroep Ardea, Schild Eddie

Volwassen kievit en baby kievit
Foto’s: Eddie Schild

Speciaal voor gezinnen met jonge kinderen!

Op ontdekking in de Hobokense Polder, ga je mee?

We ontdekken de spannende natuur in de Hobokense Polder
Luister… is dat een buizerd?
Kijk… ja, ja, dat is een paardenkastanje
Ruik… ieuw! is dat een kakje?
Voel… de kriebelbeestjes op je hand
Speel het vossenspel

Voor wie?
Ontdekkingsreizigers van 5 tot 12 jaar en hun ouders/grootouders

Datum
Zaterdag 13 mei van 10 u tot 12 u

Plaats
Inkombord Schroeilaan (tegenover het station) - Hoboken

Wil jij deel uitmaken van ons onderzoekteam?
Schrijf je dan zeker in bij lisette.bastiaens@hotmail.be of 0485 32 46 11

Met Whoppie of Woelie de Hobokense Polder verkennen!

Een doewandeling in gezinsverband in de Hobokense Polder.
Je kan een rugzak ontlenen in het Dienstencentrum Groen Zuid, Fodderiestraat 117 - Hoboken op weekdagen tussen 9.30 u en 17 u - in het weekend tussen 11.30 u en 17 u

Er zijn 2 trajecten: (beiden ca 4 km)

- Vanaf de Polderstadvijver (Scheldelei) ga je met Whoppie, het molletje, de natuur ontdekken.
- Vanaf Zandkamp 3 (aan de Schelde) ga je met Woelie, de woelmuis, op stap.

Meld je keuze van tocht aan de balie:
WHOPPIE = vanaf Polderstadvijver (3 rugzakken beschikbaar)
WOELIE = vanaf Zandkamp (2 rugzakken beschikbaar)
Je betaalt wel een waarborg van 20 euro. Op de ontleendag breng je na je tocht de uitgeleende rugzak met materiaal terug binnen. Let op de openingsuren van het Dienstencentrum! Je krijgt je waarborg terug als alles in orde blijkt.

Meer info over dit project van Natuurpunt Hobokense Polder bij Ria Thys, ria.thys@telenet.be - 0476 33 79 36
www.hobokensepolder.be/Wandelingen/whoppie.html

Paddenoverzet 2023
Voorlopige resultaten

Bij het ter perse gaan van Polderblad is de paddentrek nog volop bezig.
Dus hierbij enkel de resultaten tot 14 maart 2023:
Fort 8: voorlopig 68 dieren overgezet, zowel padden als bruine kikkers.
Hobokense Polder: voorlopig 52 levende en 8 gesneuvelde dieren: 21 gewone padden, 2 groene kikkers, 2 Alpenwatersalamanders en 27 kleine watersalamanders.

Je kan duidelijk de piekdagen zien: warmer weer en soms wat regen.

Danny

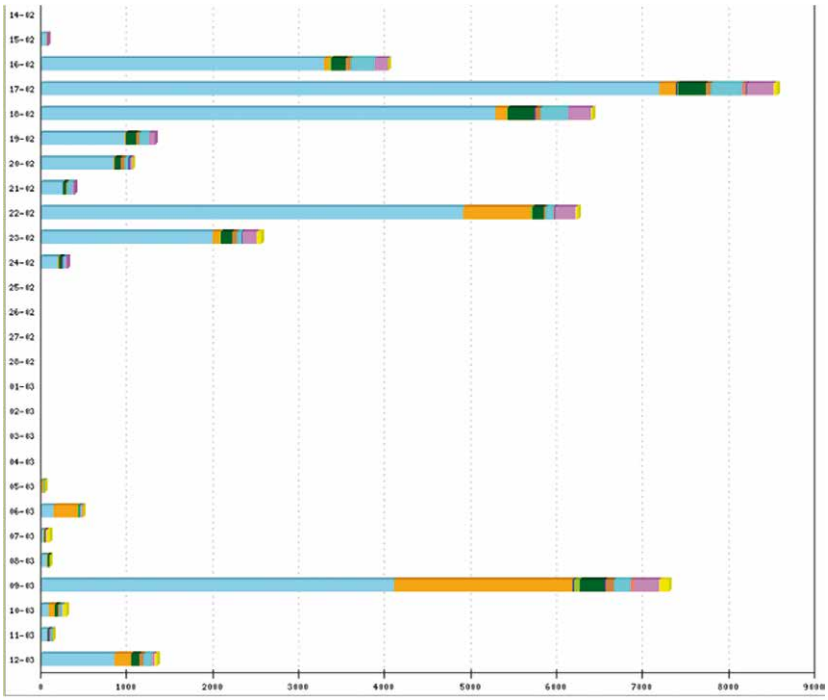

Antwerpse ledenwerfcampagne

Het is al weer 9 jaar geleden dat er in Groot-Antwerpen een grootschalige ledenwerfcampagne gerealiseerd werd.

Deze zomercampagne werd in september 2014 afgesloten met een groot feest in de Hobokense Polder en aan Het Steen in Antwerpen. De kersverse leden en uiteraard ook onze oude, trouwe leden konden ook via de Schelde van de ene naar de andere locatie varen.

Nu schrijven we 2023. Natuurpunt vroeg de Antwerpse afdelingen om opnieuw een **zomerse ledenwerfactie** te plannen, al zeker komende zomer, mogelijk ook in de zomer van 2024.
Alle Antwerpse afdelingen werken daar aan mee.

Wat is het opzet?

- 500 nieuwe leden werven
- Positieve boodschap: Ontdek de natuur in je buurt. Word lid van Natuurpunt.
- Periode: juli - augustus - september
- Een grotere activiteit plannen

Wat staat op de planning?

- Natuurpunt Hobokense Polder plant een grote **zomerhappening op zaterdag 2 september** voor onze leden: dus bij deze nu al van harte welkom in de Hobokense Polder!
  Maar we willen ook niet-leden aanspreken om de grote Natuurpunt-familie te komen vervoegen en zo het belang van natuur mee te ondersteunen!
- Natuurpunt biedt **kandidaat-ledenwervers een opleidingsavond op woensdag 28 juni** om 19.30 u in 't Oud Kapelleke, Ferdinand Coosemansstraat 127 2600 Berchem.
  Interesse? Laat het weten aan luk.smets@telenet.be
- Tweede helft juni bussen we **huis aan huis brieven** in drie Hobokense wijken:
  a) Verenigde Natiënlaan en alle omgevingsstraten
  b) Polderstad
  c) Groen Zuid

Woont u in één van deze wijken? En u bent reeds lid? Onze dank.

Maar allicht zal u toch een brief in de bus krijgen omdat onze bussers niet weten waar juist een Natuurpuntlid woont. Uiteraard mag u die brief negeren of nog beter: geef door aan een familielid of kennis.

Vrijwilliger-busser gevraagd!

Er dienen in de tweede helft van juni ca 3.000 brieven gebust te worden. Een hele klus. Bent u kandidaat om in enkele straten in de 3 Hobokense wijken huis aan huis te bussen?
Laat het weten aan luk.smets@telenet.be

Jobstudent(en) gezocht!

Ben jij een gemotiveerde student die op zoek is naar een leuke en nuttige studentenjob in de zomermaanden? Wil je je steentje bijdragen aan het beschermen van de natuur? En durf je mensen met een grote glimlach aan te spreken? Dan ben jij de jobstudent die we zoeken!
Wat is je takenpakket? Als ledenwerver spreek je mensen aan, geef je hen uitleg over het lidmaatschap en maak je hen enthousiast om lid te worden van Natuurpunt. Hiervoor krijg je de nodige opleiding.
Ben je minimum 18 jaar en heb je interesse? Stuur dan een mailtje naar jasmine.verbruggen@natuurpunt.be

Herken de bloemen uit de Hobokense Polder en win een prijs

Weer eens iets anders. Hieronder zie je 9 bloemen die in de periode april-mei-juni geregeld voorkomen in de Hobokense Polder.
Mail de namen van de 9 bloemen met het juiste nummer ten laatste 31 mei met je naam aan ria.thys@telenet.be.

Tussen de juiste inzendingen wordt een leuke natuurprijs verloot. Hint: we geven je 12 bloemennamen.
De 9 bloemen horen erbij: **Dagkoekoeksbloem - Egelantier - Bitterzoet - Klaproos - Morgenster - Appelbloesem - Vlasbekje - Speerdistel - Gulden sleutelbloem - Gewone rolklaver - Madeliefje - Bosorchis**

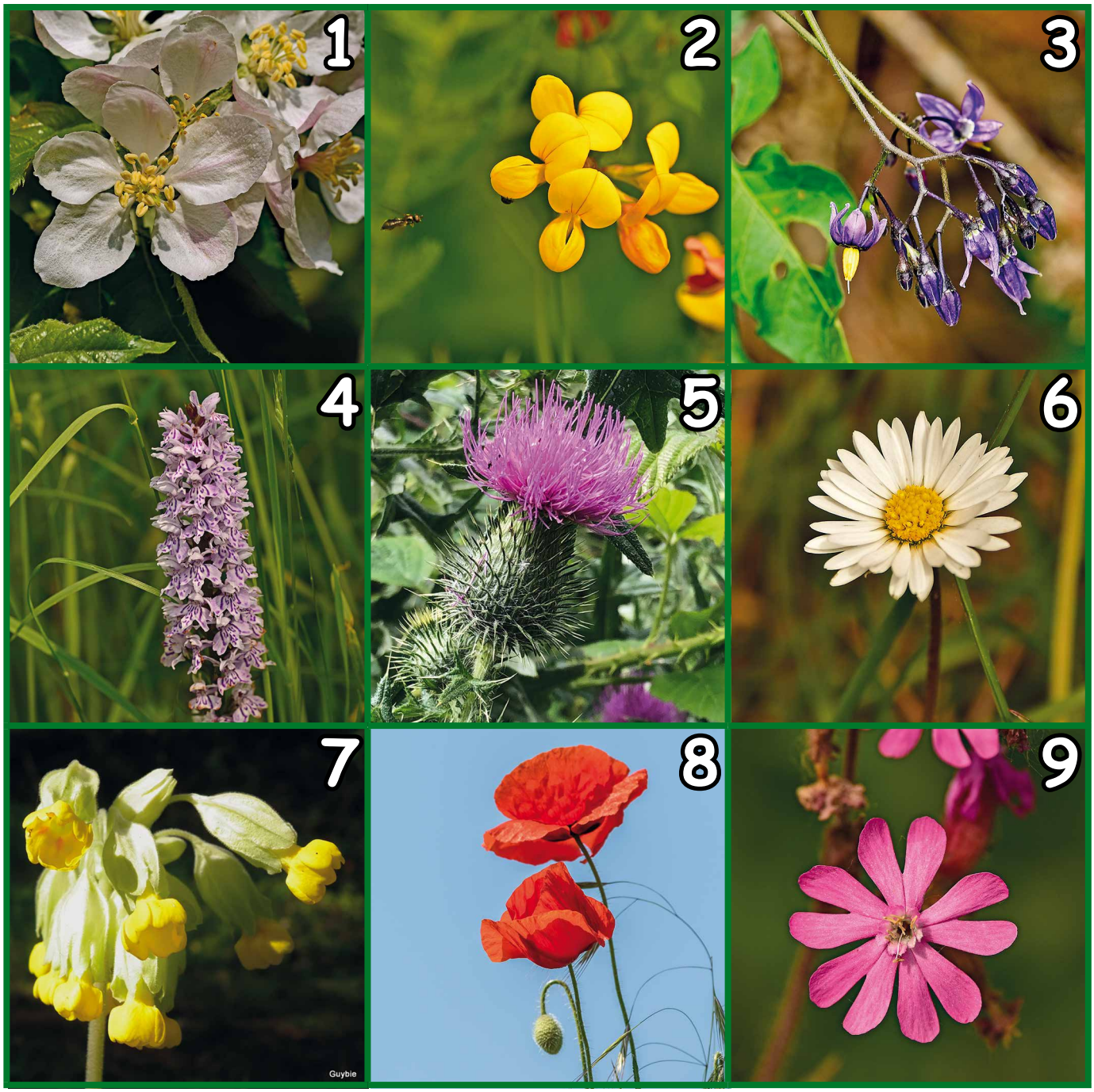

Wedstrijd januari 2023

De vorige opdracht was blijkbaar iets moeilijker. We kregen meerdere antwoorden toegestuurd. Maar niemand kon de 12 snoetjes volledig juist benoemen.
Uit de antwoorden met slechts 1 fout trokken we de winnaar:

Annemie Lauwereins mag kortelings een leuke natuurprijs in ontvangst nemen.

De juiste oplossingen zijn:

1. mol
2. eekhoorn
3. ree
4. grijze zeehond
5. vos
6. gewone bruinvis
7. haas
8. steenmarter
9. bruine rat
10. egel
11. gewone zeehond
12. konijn

natuurpunt Hobokense Polder

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE
HOBOKEN 1
BC 10585

P508712 - Driemaandelijks tijdschrift van Natuurpunt Hobokense Polder - april - mei - juni 2023 - jaargang 18 nr 71

Activiteitenkalender

Lentetrektellingen op Scheldedijk: elk weekend tot 23 april

Wandelzoektocht: van 1 april tot 15 juni

Za 1 april	Blauwe reigertelling Schoonselhof
Za 1 april	Party for Nature Jeugdhuis JOH
Do 20 april	Bestuursvergadering CC Moretus
Zo 23 april	Polders Kruibeke en Rupelmonde
Za 29 april	Vroegochtendwandeling en ontbijt
Zo 30 april	Slow Excursie Doelpolders
Za 13 mei	Wilde Snuitdag in de Hobokense Polder
Zo 14 mei	Fietstocht Zenne - Dijle - Nete
Zo 14 mei	Themawandelingen met natuurcafé
Do 25 mei	Bewegingsvergadering CC Moretus
Za 27 mei	Orchideeënuitstap Sint-Pietersberg
Zo 4 juni	Vogels kijken Dendermonde/Hamme
Zo 4 juni	Paella-avond Jeugdhuis JOH
Do 15 juni	Bestuursvergadering in CC Moretus
Zo 18 juni	Zwerfvuilactie Hobokense Polder
Vr 23 juni	Glimwormen in de Hobokense Polder

Natuurbeheer

Zo 9 april	Blikvelden
Za 17 juni	Hobokense Polder

Onze Goudklompjes werken elke woensdag in de Polder (behalve in broedseizoen) en dit van 9 u tot ca 13 à 14 u.
Voor info: contacteer Peter Van Elsacker, 0486 82 27 92 - peter.vanelsacker@skynet.be

Info natuurbeheer scholen: Diane De Clercq, diane.de.clercq@skynet.be, 0486 07 39 87

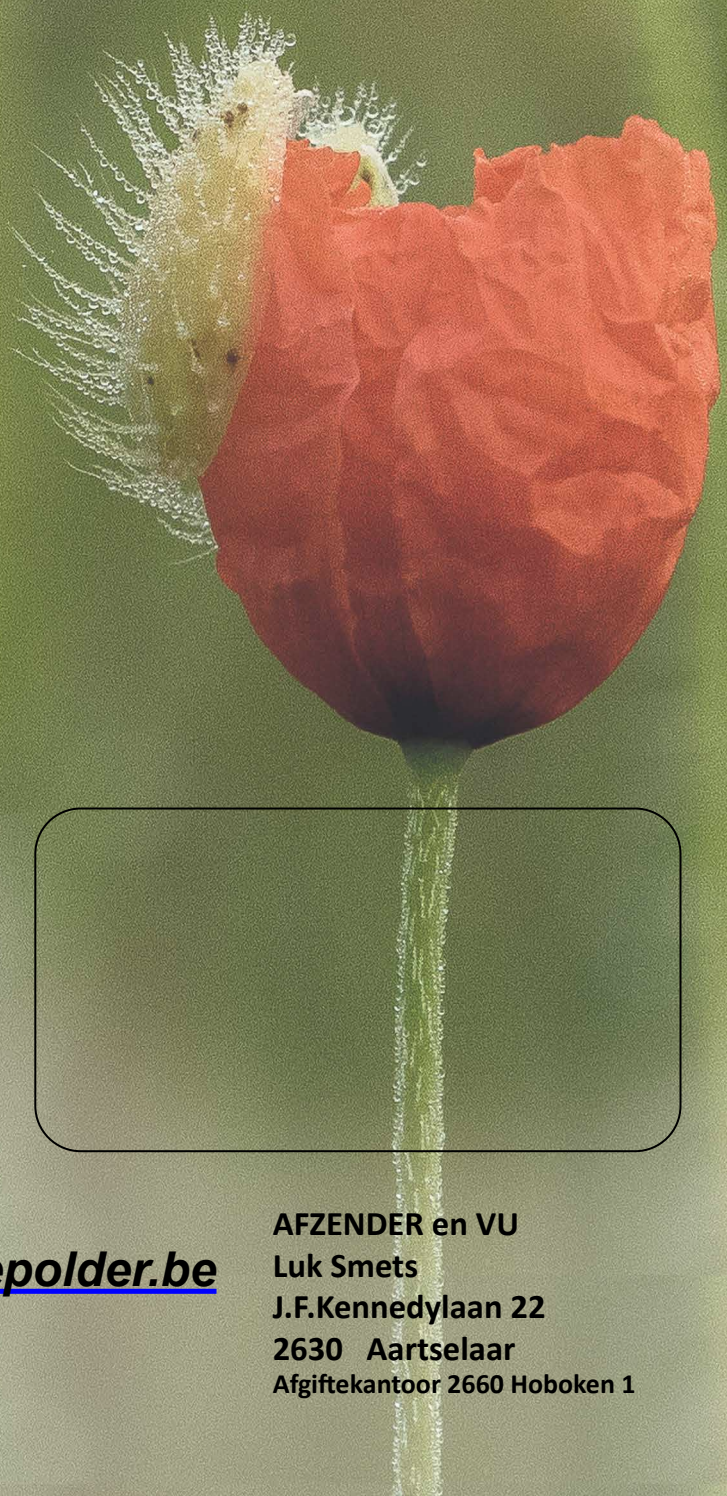

Artikels voor het volgende Polderblad - met verschijningsdatum 1 juli 2023 - dienen bij de redactie te zijn op 31 mei 2023 (zie Colofon, blz. 2)

Hoboken
M.m.v. het district Hoboken

www.hobokensepolder.be

AFZENDER en VU
Luk Smets
J.F.Kennedylaan 22
2630 Aartselaar
Afgiftekantoor 2660 Hoboken 1